

Verslag en afspraken begeleidingsgroep Gebiedsplan Raam Egweg en Meisevoort

18 maart 2020

Deelnemers:

Ingrid Rijkers, Patrick Oomens (waterschap Aa en Maas); Twan Broekman en Niels Crooijmans (grondeigenaar), Ric Broens (bewoner); Hans Vermeulen (ZLTO); Martijn Fliervoet (Brabants Landschap); Ruud Bartholomeus (onafhankelijk deskundige); Marja van Schie (voorzitter)
Jan de Haas was afwezig.

Welkom en toelichting

Maandag 16 maart was de inloopbijeenkomst gepland, die door Covid-19 afgelast moest worden. Op de agenda stond 1) toets huidige situatie in model weergegeven (herkennen bewoners de situatie, missen er nog gegevens in het model), 2) delen van de onderzoeksvragen, 3) voorstel voor hoe het schade en effectspoor uitgewerkt zal worden en 4) monitoring en delen van gegevens.

Omdat deze bijeenkomst niet door kon gaan is een nieuwe route bedacht om én de uitgangspunten van het onderzoek overeind te houden en online wel stappen te kunnen maken.

Uitgangspunten

Het doel van de modelstudie en de ontwikkeling van het schade/effectspoor is om transparant en in samenwerking met natuurorganisaties, bewoners en (agrarische) bedrijven de optimale peilverhoging bij de stuwen Egweg en Meisevoort te bepalen. Dit blijft overeind, ook als we tijdelijk meer digitaal gaan doen.

Omschakelen naar digitaal

Op de website van Aa en Maas wordt versneld informatie over dit proces rond de Egweg/Meisevoort gedeeld. Het vraagt even tijd om dit gereed te maken, zodra er iets beschikbaar is wordt het toegevoegd. (www.aaenmaas.nl/stuwegwegmeisevoort)

Wie vragen heeft kan ook rechtstreeks contact opnemen, namen en telefoonnummers staan vermeld.

Gesprek met het bestuur

Marja van Schie heeft overleg gehad met Ernest de Groot. Als vertegenwoordiger van het Dagelijks Bestuur (DB) van waterschap Aa en Maas bevestigt Ernest de ambitie én de verantwoordelijkheid van het waterschap.

Er is bestuurlijke ruimte om ongewenste negatieve effecten van de peilverhoging op te lossen. Dit kan door mitigatie (vooraf maatregelen treffen om de effecten te voorkomen of te verminderen) of door schadevergoeding (achteraf maar proactief). In de ronde van de keukentafelgesprekken wordt zichtbaar wat de mogelijke oplossingen voor negatieve effecten kunnen zijn, dit is maatwerk. Wanneer de negatieve effecten te groot zijn (te kostbaar), zal het waterschap haar ambities aanpassen.

Het waterschap houdt rekening met oplossingen 'aan de voorkant': als je kunt voorzien dat er negatieve effecten zijn, dan kun je de bijbehorende maatregelen gaan toepassen. Het waterschap houdt ook rekening met oplossingen 'aan de achterkant': als na bijvoorbeeld vijf jaar blijkt dat de effecten anders zijn dan in het model berekend, dan worden daar ook oplossingen voor gezocht.

Vervolg modelstudie

De huidige situatie is inmiddels in het model opgenomen. De geplande toets in de inloopbijeenkomst kan nu niet plaatsvinden (herkennen bewoners de huidige situatie en missen er nog gegevens in het model). Om toch voortgang te boeken en te toetsen of het model goed in elkaar zit zal er een steekproef uitgevoerd worden. Voor de steekproef wordt in ieder geval gebruik gemaakt van de locaties van de leden in de begeleidingsgroep. Om een goed overzicht te krijgen van grote locaties en locaties die op kritische punten zitten, worden buurpercelen en andere percelen betrokken. Voor deze steekproef worden voor begin volgende week (23 maart – 10 april) online afspraken gemaakt om samen de kaarten te bekijken.

Voor de eerste modelberekening wordt uitgegaan met een peilopzet van 20, 40, 60 en 80 cm bij Egweg zoals aangegeven door betrokkenen op de bijeenkomst van 23 januari 2020. Peilopzet bij stuw Meissevoort loopt parallel mee in stapjes van 10-15 cm.

Het is niet mogelijk om nu bij iedereen op te halen of eventuele drainage gegevens gemist worden. Bewoners in het gebied kunnen via een aparte knop op de website zelf wel doorgeven of hun perceel gedraineerd is, maar het waterschap houdt er rekening mee dat dit niet helemaal volledig zal zijn. Daarom zal deze toets achteraf extra gebeuren. Dit betekent waarschijnlijk dat de voorkeursmodellen met de nieuwe gegevens opnieuw berekend moeten worden, dit zal gedaan worden. Het effect van de waterstandsverhoging van de Maas is al wel in het model meegenomen.

De modelstudie bekijkt het hele gebied. De gegevens zullen gepresenteerd worden als cm onder maaiveld. Een modelstudie werkt met gemiddelden, houdt rekening met onzekerheden en is niet op cm precies. Voor grondgebruikers kan dat wel van belang zijn, met name bij hoge grondwaterstanden. In het effect/schadespoor wordt rekening gehouden met onzekerheden, dus aan de keukentafelgesprekken kan hier naar gekeken worden. Dit is niet modelmatig en op voorhand op te lossen.

Er is in de begeleidingsgroep onduidelijkheid of werken met NAP als nulsituatie of GPS peilingen beter is. Ruud Bartholomeus, Ingrid Rijkers (neemt het initiatief), Hans Vermeulen en Twan Broekman zullen hier nog contact over hebben. Kernboodschap is: als grondeigenaren de monitoring en metingen zelf goed kunnen volgen, dan helpt dat.

De onderzoeksvragen

Alle inbreng op de onderzoeksvragen is verwerkt. Een deel van de vragen komt terecht in de modelstudie, een ander deel gaat mee in het traject hoe met de negatieve effecten/schade omgegaan zal worden. Een derde deel van de vragen kan direct beantwoord worden en wordt in een Q&A (vraag en antwoord) op de website van waterschap Aa en Maas geplaatst.

De onderzoeksvragen zijn al verspreid onder de begeleidingsgroep en zullen op de site gepubliceerd worden.

Het belang van beheer

Het waterschap gaat in haar planvorming altijd uit van inrichting én beheer. Met name het beheer zal bepalend zijn voor de uiteindelijke effecten. Dat betekent in dit geval dat je kunt sturen met stuwhoogtes in de verschillende seizoenen. Peilbeheer is dynamisch en kan gestuurd worden.

Negatieve effecten en schade

De begeleidingsgroep brengt het voorbeeld van de schaderegeling van de Peelvenen in. Positief daaraan is dat bij onverwachte effecten of klachten een technisch onderzoek gedaan zal worden door het waterschap, zonder dat de ondernemers eerst zelf moeten aantonen hoe de situatie is. Een proactieve aanpak door het waterschap met een deskundig oordeel wordt gewaardeerd.

Daarnaast wil het waterschap ook aan de voorkant pro-actief optreden. Wanneer de modelstudie uitwijst dat er negatieve effecten te verwachten zijn, zal in keukentafelgesprekken tussen waterschap en grondeigenaren/-gebruikers gekeken worden wat mogelijke oplossingen kunnen zijn.

Voor de volgende werkbijeenkomst (gepland eind april, begin mei) wordt het voorstel voor het 'schadespoor' uitgewerkt, zoals eerder afgesproken.

Monitoring & gegevens delen

Het monitoringsnetwerk is met de laatste geplaatste peilbuizen nu compleet. Er zijn verschillende mogelijkheden hoe deze gegevens gedeeld kunnen worden. Het waterschap zal met Ruud Bartholomeus overleggen wat de meest toegankelijke manier is. Bestaande gegevens, van het Brabants Landschap en van eigenaren zelf, zullen hier zoveel mogelijk in meegenomen worden.

Vervolgstappen

- Waterschap Aa en Maas ontsluit informatie via de webpagina van het waterschap
- Ingrid Rijkers organiseert vervolgesprek over nulsituatie/ijkpunt
- De steekproefgesprekken worden online gevoerd tussen 23-3 april 2020
- In de week van 30 mrt t/m 10 april wordt een nieuwe bijeenkomst met de begeleidingsgroep gepland
- Werkbijeenkomst (hopelijk in levende lijve) wordt gepland rond eind april – begin mei

Wat kunt u zelf doen

- Houdt de website in de gaten voor de laatste updates
- Geef via de speciale button door of er gegevens zijn waar in de modelstudie rekening mee gehouden moet worden (zoals bijvoorbeeld drainage) De knop vindt u (straks) op deze pagina <https://www.aaenmaas.nl/in-jouw-buurt/projectenkaart/gebiedsplan-raam/stuw-egweg-meisevoort>
- Heeft u vragen over het proces, neem dan direct contact op met Ingrid Rijkers, Ruud Bartholomeus of Marja van Schie